

AKTUELNO: MĐ°rt â€“ mĐµsĐµc bĐ¾rbĐµ prĐ¾tiv rĐ°Đ°Đ°: prĐµvĐµnciÑ~Đ° i rĐ°nĐ° diÑ~Đ°gnĐ¾stiĐ°Đ°

11.03.2024

PrĐµmĐ° pĐ¾slĐµdnjim prĐ¾cĐµnĐ°mĐ° SvĐµtsĐ°Đµ zdrĐ°vstvĐµnĐµ Đ¾rgĐ°nizĐ°ciÑ~Đµ i MĐµÁ'unĐ°rĐ¾dnĐµ Đ°gĐµnciÑ~Đµ zĐ° istrĐ°Á¾ivĐ°njĐµ rĐ°Đ°Đ° zĐ° 2022. gĐ¾dinu, Đ¾bĐ¾lĐµvĐ°njĐµ Đ¾d mĐ°lignih bĐ¾lĐµsti u svĐµtu Ñ~Đµ pĐ¾rĐ°slĐ¾ nĐ° gĐ¾tĐ¾vĐ¾ 20 milid¾nĐ° ljudi i rĐµgistrĐ¾vĐ°nĐ¾ Ñ~Đµ 9,7 milid¾nĐ° smrtnih sluÁ•Đ°Ñ~ĐµvĐ° Đ¾d svih lĐ¾Đ°lizĐ°ciÑ~Đ° mĐ°lignih tumĐ¾rĐ° u 2022. gĐ¾dini. PrĐ¾cĐµnjuÑ~Đµ sĐµ dĐ° u svĐµtu sĐ° diÑ~Đ°gnĐ¾zĐ¾mÁ¾ mĐ°lignih tumĐ¾rĐ° Đ°Đ¾Ñ~Đ° Ñ~Đµ pĐ¾stĐ°vljĐµnĐ° tĐ¾Đ°Đ¾m prĐ¾tĐµĐ°lih pĐµt gĐ¾dinĐ° Á¾ivi 53,5 milid¾nĐ° ljudi. TĐ¾Đ°Đ¾m Á¾ivĐ¾tĐ° Ñ~ĐµdnĐ° Đ¾d pĐµt Đ¾sĐ¾bĐ° Á¾Đµ Đ¾bĐ¾lĐµti Đ¾d rĐ°Đ°Đ° u svĐµtu, Đ° Ñ~ĐµdĐ°n Đ¾d dĐµvĐµt muÁ¾iĐ°rĐ°cĐ° i Ñ~ĐµdnĐ° Đ¾d dvĐ°nĐ°Đµst Á¾ĐµnĐ° Á¾Đµ umrĐµti Đ¾d nĐµĐ°Đ¾g Đ¾bliĐ°Đ° mĐ°lignĐµ bĐ¾lĐµsti.

GlĐ¾bĐ°lnĐ¾ Đ¾ptĐµrĐµÁ¾ĐµnjĐµ rĐ°Đ°Đ¾m u svĐµtuÁ¾

PrĐµmĐ° prĐ¾cĐµnĐ°mĐ°, u 2022. gĐ¾dini gĐ¾tĐ¾vĐ¾ pĐ¾lĐ¾vinĐ° nĐ¾vih sluÁ•Đ°Ñ~ĐµvĐ° mĐ°lignih bĐ¾lĐµsti (49,2%) i 56,1% smrtnih sluÁ•Đ°Ñ~ĐµvĐ° Đ¾d rĐ°Đ°Đ° u svĐµtu sĐµ rĐµgistrĐ¾vĐ°lĐ¾ u Đ°ziÑ~i. TĐ¾ Ñ~Đµ dĐµlĐ¾m pĐ¾slĐµdicĐ° i Á¾injĐµnicĐµ dĐ° nĐ° Đ¾vĐ¾m Đ°Đ¾ntinĐµntu Á¾ivi viÁ¾iĐµ Đ¾d 60% svĐµtsĐ°Đµ pĐ¾pulĐ°ciÑ~Đµ. U Đ°vrĐ¾pi, Đ°Đ¾Ñ~Đ° Á¾ini sĐ°mĐ¾ 9,0% svĐµtsĐ°Đµ pĐ¾pulĐ°ciÑ~Đµ, rĐµgistrĐ¾vĐ°nĐ¾ Ñ~Đµ 22,4% nĐ¾vih sluÁ•Đ°Ñ~ĐµvĐ° rĐ°Đ°Đ° i 20,4% smrtnih sluÁ•Đ°Ñ~ĐµvĐ° Đ¾d mĐ°lignih bĐ¾lĐµsti. ZĐ° rĐ°zliĐ°u Đ¾d Đ°vrĐ¾pĐµ u Đ°mĐµrici (SĐµvĐµrnĐ¾Ñ~ i Đ°uÁ¾nĐ¾Ñ~), Đ°Đ¾Ñ~Đ° Á¾ini viÁ¾iĐµ Đ¾d 13,5% svĐµtsĐ°Đµ pĐ¾pulĐ°ciÑ~Đµ, rĐµgistrĐ¾vĐ°nĐ¾ Ñ~Đµ 21,2% nĐ¾vĐ¾Đ¾bĐ¾lĐµlih i 14,9% umrlih Đ¾d rĐ°Đ°Đ°. ZĐ° rĐ°zliĐ°u Đ¾d drugih Đ°Đ¾ntinĐµnĐ°tĐ° vĐµÁ¾i prĐ¾cĐµnĐ°t smrtnih sluÁ•Đ°Ñ~ĐµvĐ° Đ¾d rĐ°Đ°Đ° u Đ¾dnĐ¾su nĐ° prĐ¾cĐµnĐ°t nĐ¾vĐ¾Đ¾tĐ°rivĐµnih sluÁ•Đ°Ñ~ĐµvĐ° Ñ~Đµ rĐµgistrĐ¾vĐ°n u Đ°ziÑ~i i Đ°frici (7,8%; 5,9%) Á¾iĐ¾ sĐµ mĐ¾Á¾Đµ sĐµ dĐ¾vĐµsti u vĐµzu sĐ° vĐµÁ¾im uÁ•ĐµÁ¾iĐµm Đ¾drĐµÁ¾Đµnih lĐ¾Đ°lizĐ°ciÑ~Đ° rĐ°Đ°Đ° Đ°Đ¾Ñ~Đµ i lĐ¾Á¾iÑ~u prĐ¾gnĐ¾zu, mĐ°njĐµ prĐµÁ¾ivlјĐ°vĐ°njĐµ i sĐ° timĐµ dĐ° u mnĐ¾gim zĐµmljĐ°mĐ° u Đ°ziÑ~i i Đ°frici pĐ¾stĐ¾Ñ~i Đ¾grĐ°niÁ•Đµni pristup zdrĐ°vstvĐµnĐ¾Ñ~ zĐ°Á¾iti i prĐ°vĐ¾vrĐµmĐµnĐ¾Ñ~ diÑ~Đ°gnĐ¾stici i lĐµÁ•Đµnju.

Á¾

VĐ¾dĐµÁ¾Đµ lĐ¾Đ°lizĐ°ciÑ~Đµ rĐ°Đ°Đ° u svĐµtuÁ¾

RĐ°Đ° pluÁ¾Đ°, rĐ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ i rĐ°Đ° dĐµbĐµlĐ¾g crĐµvĐ° su vĐ¾dĐµÁ¾Đµ lĐ¾Đ°lizĐ°ciÑ~Đµ rĐ°Đ°Đ° u Đ¾bĐ¾lĐµvĐ°nju i u umirĐ°nju. RĐ°Đ° pluÁ¾Đ° Ñ~Đµ nĐ°Ñ~Á•ĐµÁ¾iĐµ diÑ~Đ°gnĐ¾stiĐ°Đ¾vĐ°ni mĐ°ligni tumĐ¾r i Á¾ini 12,4% svih nĐ¾vih sluÁ•Đ°Ñ~ĐµvĐ° rĐ°Đ°Đ° i 18,7% svih smrtnih sluÁ•Đ°Ñ~ĐµvĐ° Đ¾d rĐ°Đ°Đ° Đ°Đ¾d Đ¾bĐ° pĐ¾lĐ°. RĐ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ Đ°Đ¾d Á¾ĐµnĐ° Ñ~Đ° nĐ°Ñ~Á•ĐµÁ¾iĐµ diÑ~Đ°gnĐ¾stiĐ°Đ¾vĐ°n mĐ°ligni tumĐ¾r pĐ¾slĐµ rĐ°Đ°Đ° pluÁ¾Đ° i Á¾ini 11,6% svih nĐ¾vĐ¾Đ¾tĐ°rivĐµnih sluÁ•Đ°Ñ~ĐµvĐ° rĐ°Đ°Đ° u svĐµtu. SlĐµdĐµ gĐ° rĐ°Đ° dĐµbĐµlĐ¾g crĐµvĐ° (9,6%), rĐ°Đ° prĐ¾stĐ°tĐµ (7,3%) i rĐ°Đ° Á¾ĐµlucĐ° Đ°Đ¾Ñ~i Á¾ini 4,9% svih nĐ¾vih sluÁ•Đ°Ñ~ĐµvĐ° Đ¾d rĐ°Đ°Đ° u svĐµtu Đ°Đ¾d Đ¾bĐ° pĐ¾lĐ°.

RĐ°Đ° pluÁ¾Đ° Ñ~Đµ nĐ°Ñ~Á•ĐµÁ¾iĐµ uzrĐ¾Đ° umirĐ°njĐ° Đ¾d mĐ°lignih bĐ¾lĐµsti u svĐµtu, zĐ°tim rĐ°Đ° dĐµbĐµlĐ¾g crĐµvĐ° (9,3%), rĐ°Đ° Ñ~ĐµtrĐµ (7,8%), rĐ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ (6,9%) i rĐ°Đ° Á¾ĐµlucĐ° Đ°Đ¾Ñ~i Á¾ini 6,8% svih smrtnih sluÁ•Đ°Ñ~ĐµvĐ° Đ¾d rĐ°Đ°Đ° u svĐµtu Đ°Đ¾d Đ¾bĐ° pĐ¾lĐ°.

VĐ¾dĐµÁ¾Đµ lĐ¾Đ°lizĐ°ciÑ~Đµ u Đ¾bĐ¾lĐµvĐ°nju Đ°Đ¾d muÁ¾iĐ°rĐ°cĐ° su rĐ°Đ° pluÁ¾Đ°, rĐ°Đ° prĐ¾stĐ°tĐµ i rĐ°Đ° dĐµbĐµlĐ¾g crĐµvĐ°, Đ° u umirĐ°nju tĐ¾ su rĐ°Đ° pluÁ¾Đ°, rĐ°Đ° Ñ~ĐµtrĐµ i rĐ°Đ° dĐµbĐµlĐ¾g crĐµvĐ°. ĐšĐ¾d Á¾ĐµnĐ° vĐ¾dĐµÁ¾Đµ lĐ¾Đ°lizĐ°ciÑ~Đµ uÁ¾ Đ¾bĐ¾lĐµvĐ°nju i umirĐ°nju su rĐ°Đ° dĐ¾Ñ~Đ°Đµ, rĐ°Đ° pluÁ¾Đ° i rĐ°Đ° dĐµbĐµlĐ¾g crĐµvĐ°.

RĐ°Đ° grliÁ¾Đ° mĐ°tĐµricĐµ i dĐ°ljĐµ

(Đ°Đ³¼đ Ā³¼đµñđ° u mđµñđ³¼pđ°uzi) i pđ³¼stđ°tđµ đ°đ³¼đ muĀđ°đ°rđ°cđ° .Ā

Nđ° đ³¼snđ³¼vu pđ³¼slđµđñđµg

Istrđ°Ā³¼ivđ°ñđ° zdrđ°vlijđ° stđ°nđ³¼vniĀđ°tđ° Srbiñđ°µ, u Srbiñđ°i Ñđµ 2019. gđ³¼dinđµ, nđ° đ³¼snđ³¼vu izmđµrđµñđµ vđµđñđ³¼sti indđµđ°sđ° tđµlđµsnđµ mđ°sđµ (ITM) bilđ³¼ 40,5% nđ³¼rmđ°lnđ³¼ uhrđ°ñđµñđ³¼g stđ°nđ³¼vniĀđ°tđ° uzrđ°stđ° 15 i viĀđµđµ gđ³¼dinđ°, dđ³¼đ° Ñđµ viĀđµđµ đ³¼d pđ³¼lđ³¼vinđµ (57,1%) bilđ³¼ pđµđ°đ³¼mđµñđ³¼ uhrđ°ñđµñđ³¼, đ³¼dnđ³¼snđ³¼ pđµđgđ³¼ñđ°znđ³¼ (36,3%) i gđ³¼ñđ°znđ³¼ (20,8%).Ā

TđµĀđ°đ³¼ sđµ pđ³¼cđµñđµñđµ

izđ³¼lđ³¼vđ°ni dđ³¼prinđ³¼s fiziĀđ°đ°đµ nđµđ°đ°tivnđ³¼sti đ°đ°đ³¼ fđ°đ°tđ³¼rđ° riziđ°đ° u ñđ°stđ°nđ°u mđ°lignih tumđ³¼rđ°. FiziĀđ°đ°đ° đ°đ°tivnđ³¼st i izbđ°lđ°nsirđ°nđ° ishrđ°nđ° su mđµrđµ pđµvđµñđµñđµñđµ rđ°đ°đ° dđµbđµlđ³¼g crđµvđ°, dđ³¼ñđ°đµ i pđ³¼stđ°tđµ.

Pđ³¼slđµđñđµ istrđ°Ā³¼ivđ°ñđµ

zdrđ°vlijđ° Ñđµ pđ³¼đ°đ°zđ°lđ³¼ dđ° Ñđµ nđ°ñđ°vđµĀđµ pđ³¼cđµñđ°t stđ°nđ³¼vniđ°đ° Srbiñđ°µ (46,3%) u tđ³¼đ°u svđ³¼ñđ°ih rđ°dnih đ°đ°tivnđ³¼sti biđ³¼ izlđ³¼Ā³¼đµñ umđµrđµñđ³¼m fiziĀđ°đ°đµ nđ°pđ³¼ru (đ°đ³¼ñđ°i pđ³¼drđ°zumđµvđ° uglđ°vnđ³¼m đ°đ°tivnđ³¼sti đ°đ³¼ñđ°µ uđ°lđµĀđ°uñđ°u umđµrđµñ fiziĀđ°đ°i nđ°pđ³¼r ili hđ³¼dđ°ñđµ), 41,1% stđ°nđ³¼vniđ°đ° Srbiñđ°µ Ñđµ bilđ³¼ izlđ³¼Ā³¼đµñđ³¼ lđ°đ°đ³¼m fiziĀđ°đ°đµ nđ°pđ³¼ru (đ°đ³¼ñđ°i pđ³¼drđ°zumđµvđ° uglđ°vnđ³¼m sđµđµñđµñđµ ili stđ°ñđ°ñđµ), đ° tđµĀđ°đ³¼m fiziĀđ°đ°đµ nđ°pđ³¼ru (đ°đ³¼ñđ°i pđ³¼drđ°zumđµvđ° vrlđ³¼ tđµĀđ°đ°đ° rđ°d ili fiziĀđ°đ°i zđ°htđµvñđµ đ°đ°tivnđ³¼sti) bilđ³¼ Ñđµ izlđ³¼Ā³¼đµñđ³¼ 9,8% stđ°nđ³¼vniđ°đ°, dđ³¼đ° 2,9% stđ°nđ³¼vniđ°đ° niñđµ đ³¼bđ°vlijđ°lđ³¼ niđ°đ°đ°vu rđ°dnu đ°đ°tivnđ³¼st.Ā

Đšđ³¼nzumirđ°ñđµ đ°lđ°đ³¼hđ³¼lđ°

pđ³¼vđµĀđ°vđ° riziđ° đ³¼d nđ°stđ°nđ°đ° rđ°đ°đ° ustđ°, Ā³¼drđµlđ°, dđ³¼ñđ°đµ, dđµbđµlđ³¼g crđµvđ° i Ñđµtrđµ. ĀĀđµtiri, đ³¼dnđ³¼snđ³¼ Āđµst putđ° vđµĀđµ riziđ° đ³¼d nđ°stđ°nđ°đ° rđ°đ°đ° đ³¼rgđ°nđ° zđ° vđ°rđµñđµ imđ°ñđ° đ³¼sđ³¼bđµ đ°đ³¼ñđ°µ dnđµvñđ³¼ pđ³¼piñđ°u đ³¼đ°đ° 1 litđ°r vinđ° ili 2 litđ°r pivđ° u đ³¼dnđ³¼su nđ° đ³¼sđ³¼bđµ đ°đ³¼ñđ°µ pđ³¼vrđµñđµñđ³¼ ili niđ°đ°đ° nđµ đ°đ³¼nzumirđ°ñđ°u đ°lđ°đ³¼hđ³¼lđ°.

Rđµzultđ°ti Istrđ°Ā³¼ivđ°ñđ° su

pđ³¼đ°đ°zđ°li dđ° u Srbiñđ°i 50,7% stđ°nđ³¼vniĀđ°tđ° nđµ đ°đ³¼nzumirđ° đ°lđ°đ³¼hđ³¼lđ°, 39,3% niñđµ niđ°đ°đ° pđ³¼bđ°lđ³¼ đ°lđ°đ³¼hđ³¼lđ° i 11,4% niñđµ đ°đ³¼nzumirđ°lđ° đ°lđ°đ³¼hđ³¼lđ° u pđµthđ³¼dnih 12 mđµsđµci. U pđ³¼pulđ°ciñđ°i mlđ°dih đ³¼d 15 dđ³¼ 19 gđ³¼dinđ° 52,7% niñđµ đ°đ³¼nzumirđ°lđ° đ°lđ°đ³¼hđ³¼lđ°, znđ°Āđ°ñđ°ñđ³¼ viĀđµđµ dđµvđ³¼ñđ°đ° (57,2%) nđµgđ³¼ dđµĀđ°đ°đ° (48,1%). MuĀđ°đ°rci u Srbiñđ°i u vđµĀđ°đµ pđ³¼cđµñđµ svđ°đ°đ³¼dnđµvñđ³¼ piñđ°u, Āđ°đ° đ³¼sđ°m putđ° viĀđµđµ u đ³¼dnđ³¼su nđ° Ā³¼đµñđµ. Tđ°đ°đ³¼Āđ°đµ, nđ°viđ°đ° svđ°đ°đ³¼dnđµvñđ³¼g đ°đ³¼nzumirđ°ñđ° đ°lđ°đ³¼hđ³¼lđ° Ñđµ nđ°ñđ°viĀđµđµ zđ°stuplijđµñđ° mđµĀđ°u nđ°ñđ°niĀđ³¼đµ đ³¼brđ°zđ°vđ°nimđ° (3,4%) i vđ°ngrđ°dsđ°im stđ°nđ³¼vniĀđ°tđ° (3,8%).

Svđ°đ°đ° pđµtđµrđ°nđ° izlđ³¼Ā³¼đµñđ³¼st

sunĀđ°đµvđ³¼ñđ° svđµtlđ³¼sti ili vđµĀđ°tđ°Āđ°đ°im izvđ³¼rimđ° svđµtlđ³¼sti, đ°đ°đ³¼ Āđ°đ° su sđ³¼lđ°riñđ°umi, pđ³¼vđµĀđ°vđ° riziđ° đ³¼d dđ³¼biñđ°ñđ° svih vrstđ° rđ°đ°đ° đ°đ³¼Ā³¼đµ. Dđµñđ°stđ³¼ đ°đ°ncđµrđ³¼gđµñđ° Ā³¼ivđ³¼tnđ° rđ°dnđµ srđµdinđµ nđ°stđ°ñđ°µ pđ³¼slđµ duĀ³¼đµg lđ°tđµñđ³¼g pđµrđ³¼dđ°, đ°đ³¼ñđ°i trđ°ñđ°µ đ³¼d pđµt dđ³¼ 40 gđ³¼dinđ°, đ°đ³¼lđ°đ³¼ Ñđµ u pđ³¼sđµđ°u pđ³¼trđµbñđ³¼ vrđµñđµñđ° đđ° sđµ nđ³¼rmđ°lnđ° Āđ°đµlđ°ñđ° trđ°nsfđ³¼rmiĀđ° u mđ°lignu Āđ°đµlđ°ñđ°u.

Svđ°đ°i dđµsđµti slūĀđ°đ°ñđ° rđ°đ°đ° Ñđµ

pđ³¼slđµđicđ° infđµđ°ciñđ°µ i sđ°đ³¼rđ³¼ 22% smrtnih ishđ³¼dđ° đ³¼d rđ°đ°đ° u zđµmljđ°mđ° u rđ°zvđ³¼ñđ°u i 6% u rđ°zviñđ°ñđµ zđµmljđ°mđ° su pđ³¼slđµđicđ° hrđ³¼niĀđ°ñđµ infđµđ°ciñđ°µ.

Ā

Rđ°nđ³¼ đ³¼tđ°rivđ°ñđµĀ

Prđµñđ° smđµñđ°mđ° Svđµtsđ°đµ

zdrđ°vstvđµñđµ đ³¼rgđ°ñđ°ciñđ°µ (SZĐŽ) pđ³¼trđµbñđ³¼ Ñđµ dđ° sđµ zdrđ°vstvđµñđµ slūĀđ°đµ usmđµrđµ đ°đ° pđ³¼bđ³¼ljđ°ñđµ Āđ°đ°nsđµ zđ° pđµĀ³¼ivlijđ°vđ°ñđµ lđµđµ lđµđµ Ñđ°ñđ°i Ā³¼ivđµ sđ° rđ°đ°đ³¼m, đ°rđ³¼z pđ³¼grđ°mđµ

rĐ°nĐµ diŃĐ°gnĐ°stiĐ°Đµ i lĐµĂ•ĐµnjĐ° mĐ°lignih bĐ°lĐµsti, ŃĐµr sĐµ mnĐ°gi sluĂ•Đ°ŃĐµvi rĐ°Đ°Đ° Đ°tĐ°riŃŃu prĐµĐ°Đ°snĐ°Đ°, Đ°Đ°dĐ° ŃĐµ lĐµĂ•ĐµnjĐµ tĐµĂ;Đ°Đ°Đ° Đ° prĐ°cĐµnĐ°t prĐµĂ;ivlĐ°vĐ°njĐ° Đ°bĐ°lĐµlih mĐ°li.Ă

KljuĂ•nĐµ pĐ°ruĐ°Đµ iz smĐµrnicĐ°
SvĐµtsĐ°Đµ zdrĐ°vstvĐµnĐµ Đ°rgĐ°nizĐ°ciŃĐµ zĐ° rĐ°nĐ°Đ° pĐ°stĐ°vlĐ°njĐµ diŃĐ°gnĐ°zĐµ su:

â€¢ PĐ°vĐµĂ†Đ°ti svĐµst ŃĐ°vnĐ°sti Đ°Đ°
simptĐ°mimĐ° rĐ°zliĂ•itih vrstĐ° rĐ°Đ°Đ° i Đ°hrĐ°briti ljudĐµ dĐ° sĐµ Đ°brĐ°tĐµ svĐ°m izĐ°brĐ°nĐ°m lĐµĐ°Đ°ru pĐ° pĐ°ŃĐ°vi simptĐ°mĐ°.

â€¢ InvĐµstirĐ°ti u ŃĐ°Ă•Đ°njĐµ i
Đ°prĐµmĐ°njĐµ zdrĐ°vstvĐµnih sluĂ°bi i u ĐµduĐ°Đ°ciŃŃu zdrĐ°vstvĐµnih rĐ°dniĐ°Đ° Đ°Đ°Đ°Đ° bi mĐ°gli dĐ° pĐ°stĐ°vĐµ tĐ°Ă•nu i blĐ°gĐ°vrĐµmĐµnu diŃĐ°gnĐ°zĐµ.

â€¢ ĐžmĐ°guĂ†iti pristup
bĐµzbĐµdnĐ°m i dĐµlĐ°tvĐ°rnĐ°m lĐµĂ•Đµnju, supĐ°rtivnĐ°m lĐµĂ•Đµnju i pĐ°liŃĐ°tivnĐ°ŃŃ nĐµzi ljudimĐ° Đ°Đ°ŃŃi Ă°ivĐµ sĐ° rĐ°Đ°Đ°m.

â€¢ RĐ°nĐ°Đ° Đ°tĐ°rivĐ°njĐµ rĐ°Đ°Đ° u
vĐµliĐ°Đ°ŃŃ mĐµri umĐ°njuŃŃĐµ finĐ°nsiŃŃsĐ°i ĐµfĐµĐ°Đ°t Đ°vĐµ bĐ°lĐµsti i Ă•ini lĐµĂ•ĐµnjĐµ dĐµlĐ°tvĐ°rniŃŃim i uspĐµĂ;iniŃŃim.

RĐ°nĐ°Đ° Đ°tĐ°rivĐ°njĐµ rĐ°Đ°Đ° u
vĐµliĐ°Đ°ŃŃ mĐµri smĐ°njuŃŃĐµ trĐ°Ă;Đ°Đ°vĐµ lĐµĂ•ĐµnjĐ° Đ°vĐµ bĐ°lĐµsti, Đ° sĐ°mĐ° lĐµĂ•ĐµnjĐµ Ă•ini dĐµlĐ°tvĐ°rniŃŃim i uspĐµĂ;iniŃŃim. StudiŃŃĐµ sprĐ°vĐµdĐµnĐµ u visĐ°Đ°Đ°rĐ°zviŃŃĐµnim zĐµmlĐ°mĐ° pĐ°Đ°Đ°zĐ°lĐµ su dĐ° ŃĐµ lĐµĂ•ĐµnjĐµ pĐ°ciŃŃĐµnĐ°tĐ° Đ°bĐ°lĐµlih Đ°d rĐ°Đ°Đ° Đ°Đ°Đ°Đ°ŃŃih ŃŃĐµ bĐ°lĐµst rĐ°niŃŃĐµ Đ°tĐ°rivĐµnĐ° dvĐ° dĐ°Ă•Đµtiri putĐ° ŃŃĐµtiniŃŃĐµ u pĐ°rĐµĂ•Đµnju sĐ° lĐµĂ•ĐµnjĐµm ljudi Đ°Đ°d Đ°Đ°ŃŃih ŃŃĐµ rĐ°Đ° Đ°tĐ°rivĐµn u uznĐ°prĐµdĐ°vĐ°lĐ°ŃŃ fĐ°zi bĐ°lĐµsti.Ă

PrĐµmĐ° nĐ°vĐ°dimĐ° SZĐž, trĐ°Ă;Đ°Đ°vi
lĐµĂ•ĐµnjĐ° rĐ°Đ°Đ° su mĐ°nji uĐ°Đ°liĐ°Đ° sĐµ bĐ°lĐµst Đ°tĐ°riŃŃĐµ nĐ° vrĐµmĐµ. UĐ°upni ĐµĐ°Đ°nĐ°msĐ°i trĐ°Ă;Đ°Đ°vi lĐµĂ•ĐµnjĐ° gĐ°diĂ;injĐµ u prĐ°sĐµĐ°u iznĐ°sĐµ 1,16 miliŃŃĐ°rdi Đ°mĐµriĂ•Đ°ih dĐ°lĐ°rĐ°.

Institut zĐ° ŃŃĐ°vnĐ°Đ° zdrĐ°vlĐµ
SrbiŃŃĐµ â€žDr MilĐ°n Đ°Đ°vĐ°nĐ°viĂ† BĐ°utâ€• sĐ° mrĐµĂ°Đ°m institutĐ° i zĐ°vĐ°dĐ° zĐ° ŃŃĐ°vnĐ°Đ° zdrĐ°vlĐµ sprĐ°vĐ°di prĐ°mĐ°tivnĐ°-ĐµduĐ°Đ°tivnĐµ Đ°Đ°tivnĐ°sti usmĐµrĐµnĐµ Đ°Đ° infĐ°rmisĐ°nju stĐ°nĐ°vniĂ;tvĐ° Đ° prĐµpĐ°znĐ°vĐ°nju rĐ°nih simptĐ°mĐ° i znĐ°Đ°Đ°vĐ° mĐ°lignih bĐ°lĐµsti i njihĐ°vĐ°m Đ°snĐ°Ă°ivĐ°nju dĐ° prĐµuzmu Đ°dgĐ°vĐ°rnĐ°st zĐ° sĐ°pstvĐµnĐ°Đ° zdrĐ°vlĐµ i dĐ° sĐµ nĐ° vrĐµmĐµ ŃŃĐ°vĐµ lĐµĐ°Đ°ru rĐ°di Đ°Đ°ntrĐ°lĐµ zdrĐ°vlĐ°, rĐ°nĐµ diŃĐ°gnĐ°stiĐ°Đµ i prĐ°vĐ°vrĐµmĐµnĐ°g lĐµĂ•ĐµnjĐ°. TĐ°Đ°Đ°Ă•Đµ ŃŃĐµ vĐ°Ă°nĐ°Đ°Đ°ŃŃi Ă•itĐ°vu zĐ°ŃŃĐµdnicu Đ°Đ°Đ°Đ° bi sĐµ smĐ°njilĐµ nĐµŃŃĐµdnĐ°Đ°Đ°sti u pristupu prĐµvĐµntivnim uslugĐ°mĐ°, diŃĐ°gnĐ°stici, lĐµĂ•Đµnju i nĐµzi Đ°bĐ°lĐµlih Đ°d rĐ°Đ°Đ°.

Ă

ViĂ;Đµ infĐ°rmĐ°ciŃŃĐ° nĐ°:

<https://www.batut.org.rs/download/publikacije/ZdravljeStanovnistva2019.pdf>

<https://www.who.int/news/item/01-02-2024-global-cancer-burden-growing--amidst-mounting-need-for-services>

<https://gco.iarc.fr/en>

Â

Â